

J.nr. 23-1212-000001

Ref.: MALBOO

Den 22. juni 2023

Høringsnotat

Udkast til bekendtgørelse om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram

Bekendtgørelsen blev som udkast sendt i ekstern høring den 24. april 2023 med frist for afgivelse af høringssvar den 19. maj 2023.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar fra Dansk Industri, GTS-Foreningen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation og Danske Revisorer.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

1. Forsknings- og videnformidlingsinstitutioner
2. Støtteprocenten for forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner
3. Overhead og timenormer
4. Revisionsregler
5. Henvisning til statsstøttereglerne
6. Konkrete bemærkninger til enkelte bestemmelser
7. Implementering af Vejledning om Effektiv Tilskudsforvaltning

Herudover er der foretaget følgende ændringer:

8. Lovtekniske ændringer
9. Genindsættelse af regler om tilbagebetaling ved kommercialisering

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Landbrugsstyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Bemærkninger til udkastet:

Ad 1 Dansk Industri, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og Innovationscenter for Økologisk Landbrug bemærker, at GTS-institutter m.v. bør have mulighed for at opnå 100 pct. i støtte som en forsknings- og vidensformidlingsinstitution til ikke kommercielle forsknings- og udviklingsaktiviteter. GTS-Foreningen bemærker ligeledes, at der fortsat er tvivl om kategoriseringen af forsknings- og vidensformidlingsinstitution og private forskningsinstitutioner. Det bemærkes, at GTS'er m.v. bør kategoriseres som forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det i GUDP er besluttet at forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner får den samme støttesats som store virksomheder, medmindre institutionen kan opfylde betingelserne for at være en lille eller mellemstor virksomhed. Dette er en gældende regel i GUDP, og der er derfor ikke sket en ændring. Bestemmelsen er flyttet til en selvstændig bestemmelse for at skabe klarhed om reglen. GTS'er kan således kategoriseres som forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner, men i GUDP vil de få den samme støttesats som store virksomheder.

Ad 2 GTS-Foreningen, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og Innovationscenter for Økologisk Landbrug bemærker, at GUDP-ordningen bør udnytte statsstøttere reglerne fuldt ud, og derfor hæve tilskudssatsen for såvel offentlige som private forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner.

Landbrugsstyrelse henviser til bemærkningerne til punkt 1.

Ad 3 GTS-Foreningen bemærker, at reglerne om overhead i bekendtgørelsens § 28, stk. 3, (nu § 26, stk. 3,) ikke vil kunne dække GTS-institutternes reelle omkostninger til overhead, og at kravet om dokumentation vil være en betydelig byrde. Foreningen foreslår derfor, at GTS'er kan anvende Uddannelses- og Forskningsministeriets seneste godkendte omkostningsneutrale GTS-sats. Det bemærkes ligeledes af GTS-Foreningen, SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer, at bekendtgørelsens § 36 (nu § 33), der fastsætter regler om timenormer bør åbnes for brug af andre timenormer end den fastsatte i bekendtgørelsen, da 1.642 timer som årsnorm ikke svarer til den effektive timenorm for GTS-institutter m.v. Det vil medføre en øget medfinansiering. SEGES Innovation bemærker, at SEGES Innovation er en almennyttig privat forskningsinstitution, der udfører uafhængig forsknings- og udviklingsvirksomhed. Det bemærkes, at 30 pct. af lønudgifterne ikke dækker SEGES' faktiske udgifter, hvilket vil medføre en højere egenfinansiering. På den baggrund foreslår SEGES at satsen for offentlige forskningsinstitutioner på 44 pct. anvendes.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det fremgår af § 36 (nu § 33), at hvis tilsagnshaver anvender et andet skema end det på GUDP's hjemmeside, skal tilsagnshaver anvende den årsnorm, der fremgår af GUDP's udbetalingsvejledning. Årsnormen vil derfor fremgå af udbetalingsvejledningen. Det er forventningen, at årsnormen vil følge den årsnorm, der er anvendt i Økonomistyrelsens vejledning om effektiv tilskudsforvaltning. Reglerne om overhead følger ligeledes udgangspunktet i vejledningen om effektiv tilskudsforvaltning.

Ad 4 GTS-Foreningen bemærker, at der er en markant stigning i kontrollen med ordningen, og anbefaler, at det genovervejes om der er den rette balance mellem kontrol, tillid og administrative omkostninger. Ligeledes bemærkes det, at det er uklart, hvad der ligger i kravet om en juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at GUDP-ordningen er blevet revideret af både Rigsrevisionen og af Landbrugsstyrelsens interne revision, der har anbefalet en række forskellige tiltag, som følges med denne ændring af bekendtgørelsen. Landbrugsstyrelsen anerkender, at de nye regler om regnskab og revision medfører en større kontrol end hidtil, men gør opmærksom på, at der er undtagelser. Ifølge bekendtgørelsens § 40, stk. 2, (nu § 37) skal anmodninger om udbetalinger på 100.000 kr. eller derunder, ledelsespåtegnes, og dermed ikke revideres af en revisor.

Ad 5 Innovationscenter for Økologisk Landbrug, SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer bemærker, at der bør redegøres tydeligt for statsstøttehjemmel og andre regelsæt. Innovationscenteret bemærker dette i forhold til, at der er en procesrisiko forbundet med at modtage statsstøttemidler, og at denne procesrisiko bliver højere, hvis reglerne er svært gennemskuelige. Innovationscenteret, SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer henviser til, at der i plantefondsbekendtgørelsen er lavet præcise henvisninger til gruppefritagelsesforordningerne og foreslår en lignende løsning for GUDP-bekendtgørelsen.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det vil være en større ændring i bekendtgørelsens struktur, som ikke vurderes mulig at nå på nuværende tidspunkt i betragtning af, at bekendtgørelsen skal træde i kraft den 1. juli 2023. Dog er bilag 1 omformuleret, og der er klarere henvisninger til statsstøtteren. Landbrugsstyrelsen vil dog tage bemærkningen med i forbindelse med en senere ændring af bekendtgørelsen.

Ad 6 Innovationscenter for Økologisk Landbrug, SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer bemærker til § 1, stk. 3 (nu § 1, stk. 2.), at ordet "ikke" er tilføjet, hvilket er en markant indskrænkning af mulighederne og anbefaler, at denne ændring ikke foretages.

Innovationscenteret, SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer bemærker til § 15 (nu § 14), at det kun bør være formidling til en bredere offentlighed.

Innovationscenteret og SEGES Innovation bemærker til § 18 (nu § 17), at bestemmelsen ser ud til at være en sammenblanding af forskellige støtteregler, og at bestemmelsen derfor er svær at gennemskue. Ligeledes bemærkes det, at noten **** i bilag 1 må være en fejl, da der ikke ses at være lovhjemmel hertil. SEGES Innovation bemærker til § 18, stk. 3, (nu § 17), at det antages at betyde, at private forsknings- og videnformidlingsorganisationer, herunder SEGES Innovation P/S, kan opnå 90 pct. i støtte.

SEGES Innovation bemærker til § 11, stk. 4, (nu § 10), at det er positivt, at ansøgere for egen regning og risiko kan påbegynde et projekt efter indgivelsen af ansøgningen. Det foreslås dog, at det tydeliggøres, at hvis projektet bevilliges midler, så dækkes udgifter i perioden fra indgivelsen af ansøgningen.

Danske Revisorer bemærker til § 27 (nu § 25), at det med fordel kan uddybes, hvad der menes med direkte lønomkostninger, herunder hvad der medregnes som direkte løn. Ligeledes bør det fremgå, at en udgift kan medtages, selv om fakturaen først modtages efter projektet afslutning.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at ift. § 1, stk. 3, (nu stk. 2) er der tale om rettelse af en tidligere fejl. Bestemmelsen har indtil sidste år indeholdt ordet "ikke". Det er derfor nødvendigt at rette fejlen, så den hidtil gældende regel genindføres.

Ift. § 15 (nu § 14) bemærkes det, at denne regel om oplysning af, at projektet er gennemført med støtte fra GUDP, er en gældende regel. Den er dog flyttet fra § 32, stk. 8, til § 15.

*Ift. § 18, stk. 3, (nu § 17) er bestemmelsen slettet. Det skyldes, at det fremgår af bilagets note *. Bestemmelsen relaterer sig til muligheden for samfinansiering. Forsknings- og vidensformidlingsinstitutioner kan få op til 100 pct. i offentlig støtte, og har derfor mulighed for at indhente tilskud fra andre tilskudsordninger, ved siden af GUDP-tilskuddet. Private forskningsinstitutioner kan efter GUDP-reglerne få den samme støttesats, som store virksomheder.*

Ift. § 11, stk. 4, (nu § 10) at det fremgår at § 27, stk. 5, nr. 6, at udgifter afholdt før indgivelsen af ansøgningen ikke kan dækkes.

Ift. § 27 (nu § 25) vurderes det at være vejledningstekst at uddybe, hvad der menes med direkte lønomkostninger. Det fremgår af § 28, stk. 2, vedrørende rateudbetalinger, at alle omkostninger skal være afholdt inden for afregningsperioden og være betalt inden udbetalingen af tilskuddet. Omkostningerne skal således være afholdt i projektperioden, men der er ikke noget til hinder for, at fakturaen fremsendes efterfølgende.

Ad 7 Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation bemærker, at Økonomistyrelsens vejledning om effektiv tilskudsforvaltning ikke indarbejdes fuldt ud. F.eks. indarbejdes vejledningsudkastets afsnit 4.2.1. om fastsættelse af højere lønniveauer til ”uafhængige forsknings- og vidensformidlingsorganisationer til gavn for offentligheden og private organisationer m.v., der fremmer samfundsmæssige målsætninger gennem aktiviteter til gavn for en bred kreds”, ikke. Vejledningsudkastets afsnit 4.2.4 om overhead satser til førnævnte formål og organisationer indarbejdes heller ikke.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det i GUDP-bekendtgørelsen er fastsat, at tilsagnshavere vedrørende løn skal anvende skemaet for tidsregistrering og timelønsberegning, som findes på GUDP's hjemmeside. Alternativt kan et lignende skema anvendes, hvis GUDP-sekretariatet godkender det. Der skal anvendes den samme årsnorm. Økonomistyrelsens vejledning fastsætter, at tilskudsmyndigheden kan vælge at anvende en højere timesats for f.eks. GTS-institutter, men det er ikke et krav.

Øvrige ændringer i bekendtgørelsen

Ad 8 Landbrugsstyrelsen har foretaget en række lovtekniske ændringer af bekendtgørelsen. Disse ændringer er af mere formel karakter og understøtter bekendtgørelsens overholdelse af Justitsministeriets vejledning om lovteknik.

Det drejer sig bl.a. om § 1, stk. 3, om fremme af økologiske aktiviteter, der ikke kan kommercialiseres. Der er foretaget en sproglig omformulering for at sikre bedre overensstemmelse med lovens formulering, men der er ikke tilsigtet en materiel ændring. Herudover udgår udkastets § 10 om, at sekretariatet fremsender tilsagn og afslag, idet det lovteknisk ikke er nødvendigt at fastsætte regler om interne sagsbehandlingskridt. Udkastets § 26 slettes, da reglen fremgår af loven, og det ikke er nødvendigt at gentage den i bekendtgørelsen. Der vil fortsat kunne ydes støtte til internationale programmer. Udkastets § 39 om revisors forpligtelser slettes, da bestemmelsen er overflødig. Revisors forpligtelser fremgår af den revisionsmæssige lovgivning, og der er ikke behov for at gentage reglerne i GUDP-bekendtgørelsen. Udkastets § 45 om oplysningspligt slettes, da denne bestemmelse allerede fremgår af loven, og det er derfor overflødig at gentage bestemmelsen i bekendtgørelsen.

Udkastets § 47 om force majeure ophæves, da det ikke er nødvendigt at have denne bestemmelse. GUDP vil altid vurdere de enkelte sager og træffe afgørelse ud fra sagens omstændigheder m.v. Det vurderes derfor at være vejledningsstof.

Ad 9 Landbrugsstyrelsen har genindført reglerne om tilbagebetaling ved kommercialisering. Disse regler blev ophævet sidste år, men genindsættes i overensstemmelse med GUDP-lovens krav til regler om hel eller delvis tilbagebetaling af tilskud til projekter, der kommercialiseres. Reglerne er gældende for samtlige projekter.

Baggrunden for at ophæve reglerne sidste år var et ønske om at sidestille reglerne i GUDP med de øvrige statslige udviklings- og demonstrationsprogrammer. (MUDP og EUDP). Det er ved at blive afklaret, hvordan disse regler skal administreres, og om der fremadrettet er mulighed for at ophæve reglerne, hvilket tidligst kan ske ved lovprogrammet 2024/2025.

Landbrugsstyrelsen vender tilbage overfor de relevante tilsagnshavere, når der foreligger en afklaring.